

Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog izmjena i dopuna

Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom</i>
Naziv subjekta nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	<i>Gradska plinara Zagreb d.o.o.</i>
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	<i>Radnička cesta 1, Zagreb</i>
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbu ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	<i>Miroslav Živko, dipl. ing. Mario Jelić, dipl. ing.</i>
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	<i>Operator distribucijskog sustava plina Distribucijsko područje Grad Zagreb i dijelovi Zagrebačke županije 290.000 OMM</i>
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	☒ <i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	☐ <i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	<i>26. studenog 2021.</i>

Miroslav Živko
GRADSKA PLINARA ZAGREB
d. o. o. (potpis ovlaštene osobe)
Z A G R E B — Radnička cesta 1

Napomene:

- U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.*
- Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati. Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb*

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

U proteklom razdoblju Gradska plinara Zagreb d.o.o. (GPZ) u nekoliko je navrata informirala HERA-u o pojedinim nedostacima u Metodologiji te u strukturi CNU-a kao predložka. S time u vezi podsjećamo da smo Vas informirali o slijedećem:

1. Nelogičnost, ali i za krajnjeg kupca u postupku priključenja izuzetna štetnost određivanja maksimalnog dozvoljenog manipulativnog troška od 5% navedenog u članku 8. stavku 3. Metodologije. Imajući u vidu da navedenih 5% nije niti približno dovoljno za pokrivanje elementarnih troškova nabave, posebno kod obveznika postupka nabave prema ZJN, ne postoji ekonomski opravdan razlog poduzimanja postupaka nabave, jer se prodajom nabavljene opreme za limitiranih 5% marže generira gubitak u poslovanju. Posljedica administrativnog uvođenja ekstremno niskog limita je da se značajniji broj većih ODS-ova povukao iz procesa nabave mjerno-regulacijske opreme obračunskog mjernog mjesta za potrebe novog priključenja krajnjeg kupca zbog čega krajnji kupci u postupku priključenja nove plinomjere, niskotlačne ili srednjetačne regulatore i ostalu opremu nabavljaju po komercijalnim tržišnim cijenama od trgovaca plinske opreme koje su veće za cca 50-80% u odnosu na onu koja se dobije uvećanjem nabavne cijene oprema kada je nabavlja operator. Za naglasiti je da ukoliko operator nastavlja nabavljati novu opremu za novo priključenje novog kupca plina i tu cijenu ima pravo povećati za nedovoljnih 5%, razlika do stvarnih troškova pokriva se iz prihoda s naslova tarifne stavke Ts1 i Ts2 što je nedozvoljeno subvencioniranje novog priključenja. Detaljniji pisani podnesak na ovu temu uputili smo 22. listopada 2021. s prijedlogom brisanja predmetne odredbe iz Metodologije i prepuštanja definiranja cijene tržišnim osnovama, a na zahtjev HERA-e naknadno je dostavljena i detaljna struktura predmetnih manipulativnih troškova. Ukoliko zahtjev za uklanjanjem stavka 3. članka 8. ne može biti prihvaćen, alternativno se može odrediti da je najveća dozvoljena visina manipulativnog troška 40% što je i nadalje značajno niže od dokazano primjenjivog 50-80% uvećanja kada ga primjenjuje trgovac. Obzirom da krajnji kupci već sada imaju pravo nabavljati opremu obračunskog mjernog mjesta u vlastitoj režiji, ukoliko bi uvidjeli da na tržištu postoji oprema koja je jeftinija od one koju nudi operator, a koja je sukladna općim odredbama o prihvatljivosti mjerno-regulacijske opreme obračunskog mjernog mjesta definiranim u strukovnim propisima operatora, krajnji kupci bi se odlučili za nabavku opreme u vlastitoj režiji i time se opet opredijelili za sebe ekonomski najpovoljniju opciju čime se kupac opet tržišno pozicionira prema visini cijene iste opreme kod različitih subjekata, ovog puta uključivo i operatora distribucijskog sustava plina. Radi toga što operatori distribucijskog sustava plina svu svoju gospodarsku korist ima od krajnjeg kupca plina pa je svako novo priključenje u uvjetima dekarbonizacije operatorima životno važno, predlažemo da se prihvati prijedlog deregulacije visine manipulativnih troškova kako bi operatori imali ekonomske osnove za ponovno nabavljanje osnovnih elemenata opreme obračunskog mjernog mjesta za potrebe novog priključenja pod onim uvjetima na tržištu koje krajnji kupac kao pojedinačni i jednokratni naručitelj prema zakonitostima iz ekonomije obujma nikada neće moći samostalno ostvariti na tržištu predmetne opreme.
2. Definiranje visine pripremno-završnog vremena (PZV) u visini 1 radnik-sat je okvirno na visini od 30-40% od visine dovoljne za stvarno pokrivanje troškova dolaska i odlaska na mjesto izvršenja radova ili usluga, zavisno o uvjetima poslovanja pojedinog operatora na području Republike Hrvatske. Imajući u vidu da operatori gotovo uvijek imaju, sukladno odredbama zaštite na radu koji propisuju postupanje s opasnom tvari (prirodni plin je opasno sredstvo prema Kaznenom zakonu!), 2 izvršitelja i automobil za koje u 80% slučajeva uz plaćanje goriva plaćaju i parkirno mjesto po komercijalnim cijenama jedinica lokalnih samouprava (u našem slučaju i Zagreb i Velika Gorica i Zaprešić imaju određene parkirne zone kao područja naplate parkiranja). Time je PZV nekoliko puta veće od 1 kako je definirano i prijedlogom i dosadašnjom strukturom Cjenika iz Priloga 1. i u slučaju poslovanja GPZ-a u 2021. godini trošak PZV iznosi cca 250kn. Detaljnije pisane podneske o tome uputili smo u više navrata još 2012. pa zatim i 2013. kada smo se žalili na tada određenu visinu PZV u iznosu od 98,00 kn + PDV nakon čega je HERA ne samo ignorirala sve jasno obrazložene argumente već je HERA dodatno taj iznos reducirala na sadašnjih 52,02 kn + PDV. Posljedica nedovoljno određene visine PZV je podmirivanje razlike do stvarne visine troška iz prihoda s naslova tarifne stavke Ts1 i Ts2 što je nedozvoljeno subvencioniranje nestandardnih usluga iz prihoda iz standardne usluge koju stvaraju svi postojeći krajnji kupci plina te time i apsolutno nedopustivo gledajući s osnovnih načela regulacije energetskih djelatnosti. Iz razloga što smo u više navrata pisali HERA-i o ovom problemu, ovu temu naznačujemo i pod „načelne primjedbe“.
3. Točka Cjenika 22.3. *Ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti postojeće instalacije u svrhu izdavanja ispitnog izvještaja prema Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima ili na zahtjev korisnika građevine s priključnim kapacitetom obračunskog mjernog mjesta* (javna namjena i gospodarska djelatnost) je apsolutno tržišna kategorija i u više navrata smo opisivali HERA-i da joj nema mjesta u CNU. Naime, predmetno ispitivanje inicira vlasnik instalacije (pravna osoba) za poslove ispitivanja sukladno odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima članak 9. stavak 3. prilikom isteka razdoblja valjanosti ispitnog izvještaja u trajanju 5 godina, dakle kraće od razdoblja u kojem operatori obavljaju svoju uslugu zamjene plinomjera s ispitivanjem

plinskih instalacija kao standardnu uslugu. Obzirom da je u mnogim slučajevima vlasnik instalacije ujedno i obveznik primjene ZJN, isti objavljuju natječaj za prikupljanje ponuda za obavljanje usluge ispitivanja na kojem operatori kao jedini subjekti i akteri u postupku natječaja koji temeljem CNU (za razliku od ostalih) moraju imati istaknutu cijenu, nemaju baš nikakve šanse dobiti posao na tržištu. Iz tog razloga zahtijevamo dereguliranje usluge za operatore distribucijskih sustava plina i uklanjanje te stavke iz CNU kako bismo mogli na tržištu ove usluge (jer ona u stvarnosti za krajnje kupce iz kategorije opisane čl.9. st.3. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima i jest deregulirana!) ponuditi uslugu po tržišnim cijenama što ponekad uključuje i cijene niže od naznačenih važećim Cjenikom. Iz razloga što smo u više navrata pisali HERA-i o ovom problemu, ovu temu naznačujemo i pod „načelne primjedbe“.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Broj članka	Primjedba
Članak 1.-5.	Nemamo primjedbi
Članak 6.	<p>Članak 6 odnosi se na PRILOG 1. Popis nestandardnih usluga i broj radnik-sati operatora distribucijskog sustava U tabličnom prikazu Cjenika predlažemo slijedeće izmjene:</p> <p>Točka 8.</p> <p>a) Potrebno je uvrstiti i odredbu da za određene kapacitete postoje i plinomjeri ultrazvučne izvedbe odnosno tehnološke platforme pa bi ili trebalo ubaciti i tu tehnološku izvedbu ili odrediti iste visine radnik-sati za različite tehnološke platforme mjeriteljskog dijela plinomjera. Predlažemo da se točka 8. reducira na podjelu po kapacitetima, a ne i na tehnološku platformu mjeriteljskog dijela plinomjera kako bismo pojednostavili sam CNU.</p> <p>b) Obzirom da je razlika u visini radnik-sati samo u dijelu koji se odnosi na kapacitete G-10 do G-25 predlažemo da se definira srednja vrijednost u visini 3 radnik sati.</p> <p>Točka 10. Predlažemo uklanjanje odredbe koja se odnosi na pretplatne plinomjere obzirom da oni uopće nisu niti zaživjeli u Republici Hrvatskoj (uglavnom su prisutni u Velikoj Britaniji), a u međuvremenu su taj vid upravljanja potrošnjom plina zamijenile tehnološki napredniji sustavi bazirani na telekomunikacijskim tehnologijama, pa više ne vidimo njenu potrebu za zadržavanjem u CNU.</p> <p>Točke 16. i 17. podtočke a) i b): Predlažemo dopunu definicije u podtočkama na slijedeći način: „Bez demontaže plinomjera ili drugih zahvata na elementima distribucijskog sustava <i>i/ili plinskoj instalaciji</i>“ „S demontažom plinomjera ili drugim zahvatima na elementima distribucijskog sustava <i>i/ili plinskoj instalaciji</i>“ Osim što su operatorima na raspolaganju zahvati na distribucijskom sustavu radi izvršenja zahvata, na raspolaganju su i naprave za obustavu isporuke plina rezanjem izvoda nemjerenog dijela plinske instalacije u višestambenim objektima bez obustave isporuke plina svim krajnjim kupcima u svrhu sigurnog rezanja nemjerenog dijela instalacije u npr. stubištu objekta. Obzirom da do sada CNU nije predviđao i tu vrstu zahvata predlažemo dopunu definicije.</p> <p>Točka 19.4. <i>Mjesečna naknada za stalni pristup podacima o zabilježenim satnim očitanjima s jednog obračunskog mjernog mjesta u slučaju da operator distribucijskog sustava raspolaže odgovarajućom informacijskom platformom s</i></p>

	<p>visinom od 1 radnik-sat sasvim nije dovoljna visina za pokrivanje troškova koje operator koji se potrudio da uspostavi takav sustav ima na području održavanja aplikativnih rješenja koji su sofisticirani, time i skupi za održavanje aplikativnih rješenja i ne vidimo razlog da se cijena odredi toliko nisko. Predlažemo da se odredi visina od 2 radnik-sata za predmetnu uslugu.</p> <p>Točka 22.3. Ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti postojeće instalacije u svrhu izdavanja ispitnog izvještaja prema Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima ili na zahtjev korisnika građevine s priključnim kapacitetom obračunskog mjernog mjesta nije regulirana djelatnost operatora već je ona čista tržišna djelatnost za koju uslugu naručuje gospodarski subjekt svakih 5 godina. Iz tog razloga potrebno je izvršiti deregulaciju (za operatore, za krajnje kupce ona već je deregulirana) i ukloniti stavku 22.3. iz CNU i time ostaviti prostor operatoru da se na tržištu te usluge natječe s ostalim sudionicima na fer osnovama tajnosti cijene do okončanja postupka natječaja. Određivanje visine radnik-sati za uslugu koja je apsolutno tržišna zaista nije poželjna i štetna je i za operatora, ali i za naručitelja usluge, jer se operatora u startu isključuje iz postupka natjecanja visinom cijene te je time zadržavanje odlučivanja o cijeni u sklopu Metodologije štetno i za samo tržište usluge.</p> <p>Točka 26. Pripremno-završno vrijeme (PZV) je za usluge operatora distribucijskog sustava plina u visini od 1 radnik-sata apsolutno nedovoljna. Metodologija izračuna u postojećem CNU GPZ-a generirala je iznos od 52,02 kn + PDV što je za primjenu za 2 montera i automobil u prometno najopterećenijem dijelu Republike Hrvatske apsolutno nedovoljno. Dolazak jedne monterske ekipe iz sjedišta operatora do radilišta (koje može biti udaljeno i do 50 km) na prosječnoj udaljenosti od 20 km tijekom radnog vremena iziskuje prosječnih 45 minuta (putovanje i traženje parking mjesta, parkiranje i pješaćenje do radilišta), a povratak još toliko, što je onda visina od $(90:60) \times 2 = 3$ radnik-sata što se također treba uvećati i za opravdane troškove parking karte, jer je 80% krajnjih kupaca GPZ-a locirano na područjima za koje je pojedina jedinica lokalne samouprave definirala kao područje naplate parkiranja. Ukoliko je opće poznato da je unazad više od godinu dana trošak uporabe automobila (najam ili kupovina, redovno održavanje i gorivo) narušavanjem sigurnosti dobavnih pravaca značajno poraslo, nakon uključivanja i visine parking karata u kalkulaciju, dolazimo do toga da niti 3 radnik-sati za jedno pripremno-završno vrijeme nije dovoljno za pokrivanje elementarnih troškova dolaska, parkiranja i povratka s radilišta pa nam je za pokrivanje osnovni troškova PZV potrebno 4 radnik-sata. Ljubazno molimo da HERA da ozbiljno razmotri ovu temu i ovaj prijedlog kako bi se prekinulo pokrivanje razlike do stvarnih troškova PZV iz prihoda iz tarifnih stavki.</p>
Članak 7.-12.	Nemamo primjedbi